

Skam å være NS-barn? *AP 6/5-92*

Vi er trolig minst 150 000 NS-barn i Norge. Vår felles bakgrunn er at en av eller begge foreldrene våre var medlem av det politiske partiet Nasjonal Samling i okkupasjonsårene frem til 1945.

Våre foreldre var synlige i det norske samfunnet. De hadde valgt noe de trodde på, og de ble dømt for det. Ca. 49 000 NS-medlemmer ble straffedømt ved landssvikoppgjøret i årene 1945 til 1952. Hva så med oss NS-barn? Snakker vi om vår felles bakgrunn slik de fleste andre forteller om sin? Tør vi å være synlige i de sammenhengene vi er med i?

Dessverre er det ikke slik. Etter tyskernes kapitulasjon i 1945 lærte vi at det var best å tie, og de aller fleste av oss har nå tidd i mer enn 50 år. Man trenger ikke å være psykolog for å forstå at en slik taushet har hatt dyptgående innvirkning på vår utvikling som mennesker. Mange av oss har slitt og sliter fortsatt med angst og andre psykiske problemer. Dette har sin rot i trakassering og mobbing, særlig de første årene etter krigen, og fortielse de etterfølgende årene.

Selv har jeg fått fysiske smerter bare av å høre ordet NS-barn, men jeg vet at løsningen ligger i å akseptere denne betegnelsen på seg selv enten man vil eller ikke. Det er fristende å sammenligne med det bibelske løftet om at «sannheten skal gjøre dere fri».

Det er ingen skam å være barn av foreldre med NS-bakgrunn, slik det heller ikke er noen skam å være barn av lærerforeldre, kommunister eller en hvilken som helst gruppe mennesker i vårt land. Og så for oss er det våre egne liv det kommer an på. Dessuten er det på tide at vi blir synlige – for andre – og for oss selv.

KARI BERLE, Sandnes